

2030

TAMPEREEN
SEUDULLA

1/2023

KESTÄVÄÄ JA TOIMIVAA ARKEA

SANEERAUKSET –
VÄLTÄMÄTTÖMIÄ
TULEVAISUUS-
TEKOJA

6

ENNAKOINTI
VAUHDITTA
KISAVIERAAT
AREENALLE

11

SUURKYSelyn
TULOKSET:
SEUDULLA
VIIHDYTÄÄN

18

PIIA
KOORDINOI
TUHANSIA
JÄTEASTIOITA

23

Uusi alku Tampereella

Sota ajoi Kristina Lieskakovan tyttärensä kanssa Ukrainasta Tampereelle. Rakkain paikka Kristinalle on tällä hetkellä Ukraina-talo, sieltä hän kokee löytäneensä uuden perheen. **14**

Lue
verkossa tai
mobiilissa!
2030-lehti.fi

Kuva: Marjaana Makkamäki

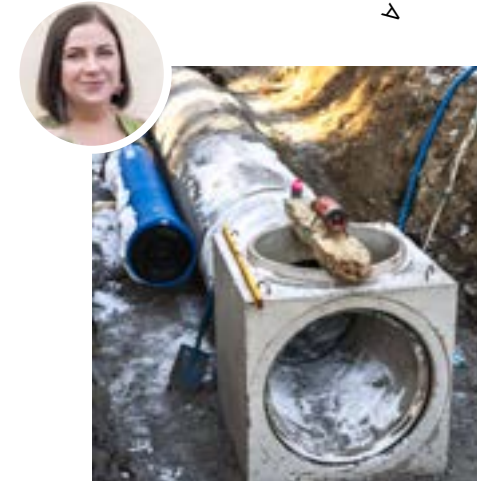

Kuva: Marjaana Makkamäki

Vesihuoltoverkosto kaipaa uusimista säännöllisesti

Hyvä huolto takaa toimintavarmun tulevaisuuden.

06

17 Kulmilla, Janica Brander:
"Hetken hankaluus ehkäisee suuria katastrofeja"

06 Ahaa! Tärppejä arjen tueksi

11 Puhtaampi huomien: Sujuvasti pelipaikalle

14 Punainen viiva: Kristina Lieskakova

16 Verkostoni: Avunannosta jää hyvä fiilis

18 Eturivissä: Suuri asukaskysely

20 Sujuvasti: Uutisia toimivan arjen kulisseista

23 Pirkanmaan Jätehuollosta, päivää!

Vesihuollossa kaikki lähtee toimintavarmuudesta

Vesihuollossa toiminnan ytimenä on toimintavarmuus. Asiakkaat voivat luottaa saavansa laatuvaatimukset täyttävää juomavettä, ja että jätevedet käsitellään asianmukaisesti. Laatuvaatimusten lisäksi oleellista on, että palvelu toimii keskeytyksettä vuorokauden ympäri. Toimintavarmuuden ylläpitäminen edellyttää sekä pitkäjänteisestä suunnittelua että jatkuvaa valmiudessa olemista.

Tampereen Vesi vastaa vesihuollosta Tampereella ja osin Pirkkalassa. Suuri osa toimintavarmuudesta toteutetaan siten, että asiakas ei sitä huomaa. Esimerkiksi vedenhankinnassa Tampereen Vedellä on useita vedenkäsittelylaitoksia, joiden avulla varmistetaan, ettei mahdollinen ongelma yhdellä laitoksella katkaise asiakkaiden juomaveden saantia.

Asiakkaalle näkyvä osa toimintavarmuudesta huolehtimisesta on vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentaminen ja saneeraaminen. Kun kaupunki kasvaa, tarvitaan uusia verkostoja ja samaan aikaan on huolehdittava siitä, että jo rakennettu verkosto pysyy toimintakuntoisena. Tampereen Veden yli 20 miljoonan euron vuosittaisilla investoinneilla huolehditaan tärkeästä vesihuoltoinfrastruktuurista.

Investointien toteuttaminen tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä on usein haasteellista. Ensijaisen tärkeää on turvallisuudesta huolehtiminen. Toteutuksen aiheuttamaa tilapäistä haittaa pyritään minimoimaan hyvällä ennakkosuunnittelulla ja tiedottamisella. Vesihuollon rakenteet ovat pitkäikäisiä, joten yhdellä kertaa on mahdollista aikaansaada alueen vesihuolto kuntoon vuosikymmeniksi.

Petri Jokela
toimitusjohtaja, Tampereen Vesi

HUOMINEN ON NYT

Vehreys ja turvallisuus vetoavat

Tampereen kaupunkiseudun teettämän asukaskyselyn mukaan Tampereen seudulla asuu tyytyväisiä asukkaita. Tyytyväisyyttä mittaavan NPS-luvun mukaan asukkaiden keskimääräinen tyytyväisyys on 42. Yleisesti ajatellaan, että 50 on erinomainen. Asukkaat kokivat luonnon, virkistysalueet ja turvallisuuden tärkeimmiksi kehitysteemoiksi. Samat aiheet koettiin kyselyn mukaan jo nyt onnistuneiksi.

→ Lue lisää asukaskyselystä sivulta 16.

Asukaskyselyssä kartoitettiin asumiseen ja liikkumiseen liittyviä teemoja.

70 % haluaa, että ulkoilumaasto on alle 300 metrin etäisyydellä

9–10 on arvosana, jonka 50,2 % antaa asuinalueelleen

60 % tunnistaa itsensä profiililtaan sekaliikkujaksi

2030

Me, tämän lehden julkaisijat, tuotamme palvelujen ja ratkaisujen verkostoa, jonka varaan sinun ja perheesi on hyvä luoda kestävä, sujuvaa arkea – nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

JULKAISIJAT: Tampereen Sähkölaitos, Tampereen Vesi, Pirkanmaan Jätehuolto, Finnpark ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä. Julkaisijat ovat Tampereen kaupunkiseudun kaupunkien ja kuntien omistamia toimijoita. **PÄÄTOIMITTAJA:** Petri Jokela, Tampereen Vesi, petri.jokela@tampere.fi **KONSEPTI JA TUOTANTO:** Viestintätoimisto Selander & Co., Saara Ignatius, Tiina Makkonen, etunimi.sukunimi@viestintaselander.fi **ULKOASU:** Marker Creative **PAINO:** PunaMusta Oy **PAINOS:** noin 204 000 kpl **KANSIKUVA:** Tiina Makkonen **JULKINEN TIEDOTE:** Jaetaan kaikkiin Tampereen, Nokian, Ylöjärven, Kangasalan, Lempäälän ja Pirkkalan kotitalouksiin. **ISSN** 2669-8595 (painettu) **ISSN** 2670-0352 (verkkojulkaisu) **LEHTI VERKOSSA:** www.2030-lehti.fi **JULKAISTU:** Toukokuussa 2023

Puutarhakausi voi alkaa parvekkeella

Lasitetuilla parvekkeilla päästään nauttimaan kesäisistä olosuhteista aiemmin kuin taivasalla. Etenkin jos parveke suuntaa etelään tai lounaaseen, kasvukausi saattaa alkaa jo aikaisin toukokuussa ja jatkua marraskuuhun saakka. Kylmän yön sattuessa kasvit voi kaiken varalta peittää esimerkiksi kevyellä huovalla tai tuoda ne yöksi sisälle.

Etenkin yksivuotiset orvokit kestävät erinomaisesti kylmää. Niitä voi istuttaa ulos tai avoparvekkeelle, vaikka sääennusteet lupaisivat vielä kylmiä yötä. Orvokit sietävät jopa kahdeksan asteen pakkasia.

Monet muut kasvit ovat kylmänarkoja keväällä. Älä hanki kesäkukkia tai kasvihuonevihannesten taimia, ennen kuin pitkän ajan ennusteet näyttävät kesäisiä lämpötiloja.

Kuva: Pasi Tiitola

Kaupunkipyörälläkin pääsee!

Kaupunkipyörä on kesäkaudella nopea ja kätevä tapa liikkua Tampereella. Pyörillä voi tehdä rajattoman määrän korkeintaan tunnin kestäviä kertamatkoja. Lähimmän aseman voi tarkistaa Tampereen kaupunkipyörät -sovelluksesta, jonka voi ladata älypuhelimien sovelluskaupasta. Sieltä saa ostettua myös käyttöoikeusaikaa, joka voi kestää vuorokauden, kuu- kauden tai koko kauden lokakuun loppuun saakka.

→ Lue lisää: nysse.fi/kaupunkipyorat

Milloin pyöräsi on huollettu viimeksi?

Pyöräilykauden aluksi on hyvä tsekata, että pyörä on ajettavassa kunnossa ja turvallinen käyttää. Voit viedä sen ammattilaisen huollettaviksi tai tehdä työn itse.

Talven jälkeen kannattaa ainakin

- pestä pyörä lämpimällä vedellä
- puhdistaa ketjut ja rattaat
- tarkistaa ketjun kunto ja suihkautaa voiteluainetta ketjuun ja vaihtajan niveliin
- tarkistaa renkaiden kunto ja pumpata renkaat täyteen ilmaa
- tarkistaa jarrujen kulutuspinnot ja säätää jarruvaijerin kireys
- tarkistaa laakerien ja vanteiden kunto
- kiristää ruuvit ja mutterit

Lähde: Velogi.com

Kuva: iStockphoto

Kuva: Laura Vesa

Suosi lomalla lähimatkailla

Pirkanmaa on täynnä mielenkiintoisia paikkoja ja tapahtumia, joissa voi yllättää itsensä oman lähiympäristön helmillä. Kun matkailat lähellä, säästät rahaa, tuet paikallisia yrittäjiä ja vietät lomasi ilmastoystävällisesti.

Tavataan ympäristötorilla 5. kesäkuuta!

Jokakesäinen ympäristötori kokoaa taas Tampereen Tammelantorille pirkanmaalaisia toimijoita, joiden punaisena lankana on kestävä kehityksen edistäminen.

Maanantaina 5.6. klo 16–19 torille pystytetään muun muassa tavaravaihtotori, johon voi tuoda itselle tarpeettomia, hyväkuntoisia tavaroita ja tehdä löytöjä toisten tuomisista. Mukana on myös Repe, Romu & Riepu -keräykset ja paljon muuta.

Ympäristötorin järjestävät Pirkanmaan Jätehuolto ja Ekokumppanit.

Kuva: Anrika Photography

HYVÄ ME!

Yrityskylä opettaa yritteliäisyyteen

Yrityskylä-oppimiskokonaisuus tavoittaa Pirkanmaalla jo kaikki kuudesluokkalaiset koululaiset. Oppilaat pääsevät Yrityskylä-toiminnan avulla osallistumaan pienoyhteiskuntaan, jossa he voivat oppia, miten työelämä toimii, miten omaa taloutta hallitaan ja miten kukin voi toimia yritteliäänä yhteiskunnan jäsenenä. Talous ja Nuoret TAT tuottaa opetusmateriaalin ja kouluttaa opettajat käyttämään sitä opetuksessaan. Materiaalia on tarjolla sekä kuudes- että yhdeksäsluokkalaisille.

Pirkanmaan Yrityskylällä on yli 20 yrityskumppania. Muun muassa Tampereen Sähkölaitos, Tampereen Vesi ja Pirkanmaan Jätehuolto ovat mukana tarjoamassa lapsille ja nuorille mahdollisuutta tutustua omiin toimialoihinsa.

Yrityskylä on palkittu maailman parhaana koulutusinnovaationa.

1 YKSI VIRKE BIOJÄTEASTIA VAI KOMPOSTORI?

Biojäteastian lajitellaan biojätteet, jotka Pirkanmaan Jätehuolto kerää Bio-mylyyn, jossa niistä tehdään lannoitteita, multaa ja BIG-biokaasua, kun taas kompostorin avulla voi käsitellä biojätteet itse ja palauttaa ravinteet takaisin oman pihan kasvien hyödyksi.

Hetken häiriö turvaa vesihuollon toimivuuden Saneeraukset ovat välttämättömiä tulevaisuustekoja

Vesihuolto kaipaa uusimista säännöllisesti. Huolellisen suunnittelun avulla työt pystytään tekemään niin, että niistä on mahdollisimman vähän haittaa kaupunkilaisille ja ympäristölle. Kun huoltoa tehdään riittävän usein, taataan toimintavarma vesihuolto tulevaisuuteen.

Teksti: Tiina Makkonen / **Kuvat:** Mariaana Malkamäki

Työmaalla toimivan urakoitsijan Hervannan Kaivin Oy:n työnjohtaja Lauri Kyllästinen on tyytyväinen siihen, että vesihuoltotyömaan metsäosuudet saatiin tehtyä talvella. Routainen maa ei upota raskaiden työkoneiden alla.

Elvi Lahtisen ja Samuel Kiviharjun parkkipaikat muuttuivat työmaa-alueeksi keväällä. Palkaksi haitasta he saivat entistäkin toimintavarmemman vesihuollon.

Elvi Lahtinen ja Samuel Kiviharju tuntevat Tampereen Multiojankadulla sijaitsevan taloyhtiön-sä asiat hyvin. Molemmat ovat asuneet talossa pitkään ja kuuluvat taloyhtiön hallitukseen. 1970-luvulla rakennetun kerrostalon vesi- ja viemäriverkoston tonttiliittymä oli vuodelta 1976. Se uusittiin viime vuonna kaupungin suosituksesta. Hallitus oli saanut tiedon, että taloyhtiön parkkipaikan läpi rakennetaan uusi jäteveden siirtolinja, johon taloyhtiönkin jätevedet saadaan johdettua.

Tampereen Veden suuri urakka alkoi tammikuussa 2023. Se muutti taloyhtiön asukkaiden elämää moneksi viikoksi. Parkkipaikan läpi kaivettiin keväällä viemäri- ja jäteveden siirtolinja. Vuodesta 2025 alkaen sitä pitkin kulkevat uuteen Keskuspuhdistamoon niin Tampereen kuin Lempäälänkin

jätevedet. Samaan kaivantoon asennettiin myös uudet vesiputket.

– Olimme keväällä monta viikkoa ilman parkkipaikkaa. Myös pääsy autotalleille oli estynyt, Kiviharju kertoo.

Elvi Lahtinen jätti oman autonsa kaivuutöiden ajaksi talliin ja liikkui sen ajan ystävänsä autolla. Kiviharju siirsi autonsa kadun päässä olevalle parkkipaikalle, jotta pystyi käyttämään sitä normaalisti myös poikkeusoloissa.

Taloyhtiön isännöitsijä **Jarkko Teuvo** kertoo, että yleensä asukkaat ymmärtävät hyvin kunnallistekniikan rakennus- ja saneeraustöiden aiheuttamat poikkeusjärjestelyt.

– Tässä kohteessa pari asukasta kyseli, saako autopaikkamaksuista hyvitystä rakennustöiden ajalta. Kerroin, että kaikki saavat kuukauden hyvityksen, Teuvo kertoo.

Kaikki samaan kaivantoon

Tampereen Veden rakennuttajainsinööri **Jukka Palonperä** on laskenut, että Tampereen alueella vesijohtoja ja viemäreitä on rakennettava ja uusittava 6–10 kilometriä vuodessa, jotta vesihuolto säilyy toimintavarmana. Vuonna 2023 kohteita on noin 60.

Peltolampi–Sääksjärven siirtoviemäriin rakentaminen on tänä vuonna kokoluokaltaan suurimman kolmannesjoukossa. Linjaa tehdään koko vuosi ja se on pituudeltaan 1,25 kilometriä.

– Kerran rakennettu ei säily ikuisesti. Vesijohtojen kuntoa voimme arvioida esimerkiksi niiden iän perusteella. Jätevesiviemäreitä pystymme kuvaamaan kameralla sisäpuolelta ja arvioimaan videoiden avulla toimintavarmuutta, Palonperä kertoo.

Kun kaivinkoneet on tuotu paikalle ja alueen myllääminen alkaa, on takana pitkä rupeama suunnittelutyötä.

– Kun vesihuoltoa uudistetaan, mietimme mitä muuta pystytään tekemään samalla, jotta kaivuutöitä ei tarvitse tehdä moneen kertaan. Selvitämme, tarvitaanko kaivantoon tilaa hulevesi- tai teleputkille, sähkökaapeleille, kaukolämpöputkille tai vaikkapa liikennevalojen kaapeleille, Palonperä listaa.

Sukitus vähentää kaivamisen tarvetta

Työmaa-alueelle tehdään aina liikenteenohjaussuunnitelma. Siihen kuuluvat muun muassa heijastavat aidat ja merkinnät, jotka ohjaavat turvallisille väylille. Alueen käyttäjät saavat ennakkoon tiedon kaivuutöistä.

Suunnittelussa huomioidaan yhä enemmän myös ympäristöasioita.

– Kustannuksissa voidaan säästää, kun mietimme huolella kestävä ja ympäristöstävälliset materiaalit, minimoimme kuljetukset ja niin edelleen. Ympäristöasioiden huomioiminen ei tarkoita välttämättä kalliimpaa tekemistä.

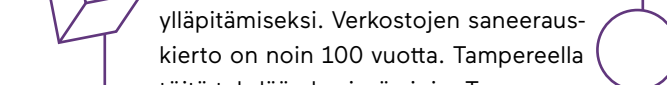
Nykyään on käytössä myös menetelmiä, jotka eivät vaadi koko vesihuollon kaivamista auki. Sukitusmenetelmässä voidaan hyödyntää vajaan sadan metrin välein olevia kaivoja, joista jättimäinen sukka ututetaan kaivon välille. Kun sukkaan puhalletaan painetta, se laajenee täyttämään koko putken halkaisijan. Sukka kovetetaan vanhan putken sisäpintaan.

– Peltolampi–Sääksjärven siirtoviemäriyömaalla emme voi tehdä sukitusta, koska sinne rakennetaan kokonaan uusi linja.

RATKAISU

Miksi vesi- ja viemäriverkostoja saneerataan?

Vesi- ja viemäriverkostot ikääntyvät, joten niitä täytyy saneerata vesihuollon ylläpitämiseksi. Verkostojen saneerauskierto on noin 100 vuotta. Tampereella töitä tehdään hyvissä ajoin. Tampereen Vesi huoltaa vesi- ja viemäriverkostoja jopa 10 km vuodessa. Sillä tahdilla asukkaat voivat aina nauttia toimintavarmasta vesihuollosta.

Tampereen alueella vesijohtoja ja viemäreitä on rakennettava ja uusittava

6–10 km

vuodessa, jotta vesihuolto säilyy toimintavarmana.

Vuonna 2023 kohteita on noin

60.

Kun suunnittelemme uusia saneeraustöitä, otamme yhteyttä työmaa-alueen taloyhtiöihin. Kiinteistön omistajat voivat samalla uusilla tonttijohdot, Tampereen Veden rakennuttajainsinööri Jukka Palonperä kertoo.

Tunnetko taloyhtiösi vesi- ja viemärijärjestelmän kunnan?

VIDEO 2030-lehti.fi

Vietto määrää paikan

Multiojankadulla sijaitsevan taloyhtiön parkkipaikalla vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen kesti noin puolitoista kuukautta. Asukkaat ihmettelivät aluksi, miksi linja täytyy vetää parkkipaikan läpi, vaikka vieressä olisi ollut vapaata tilaa. Syy selittyy painovoimalla, jonka avulla jätevesi kulkee puhdistamolle. Viereen ei olisi saatu tarvittavaa viettoä. Se on välttämätöntä, jotta vesi liikkuu oikeaan suuntaan.

– Jos viettoä ei saada tehtyä, joudutaan viemäriin rakentamaan pumppaamo, jonka pumput toimivat sähköllä. Sellainen ei ole tarkoituksenmukaista, jos viettoviemäri suinkin pystytään tekemään, Palonperä selittää.

Lahtisen ja Kiviharjun kotien alue on nyt vesi- ja viemäriverkoston osalta kokonaan uusittu. Uusia saneeraus- tarpeita tuskin tulee pitkään aikaan. Uudet tonttijohdot saadaan yhdistettyä valmiiseen siirtolinjaan vuoden 2023 lopussa. Siihenkin saakka hanasta tulee puhdasta vettä ja viemäri vetää. ■

Uutta linjaa syntyy noin 10 metriä päivässä. Samassa kaivauksessa kulkevat sekä viemäri että vesiputki.

Luontoarvot huomioidaan suunnittelussa

Peltolampi-Sääksjärven uusi siirtolinja kulkee noin 100 metriä Peltolampi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueella ja 150 metriä sen rajalla. Alueen luontoarvot kartoitettiin tarkasti ennen kaivuutöiden aloittamista.

– Pirkanmaan ELY-keskuksen antaman lausunnon pohjalta kävimme rakennuttajan ja urakoitsijan kanssa läpi asiat, jotka piti ottaa huomioon maastotöissä, ympäristösuunnittelija **Katri Laihosalo** Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksiköstä kertoo.

Kartoitusten tavoitteena on minimoida luonnolle aiheutuvat haitat. Puita saa kaataa vain, jos se on töiden kannalta välttämätöntä. Jos kaatoja tehdään, puut täytyy jättää luonnonsuojelualueelle lahoamaan. Myös alueen erityislajistoa on varjeltava.

– Tässä kohteessa on kaksi niin sanottua EU-direktiivilajia, liito-orava ja hajuheinä, sekä rauhoitettu, erittäin uhanalaiseksi arvioitu laho-kaviosammaal. Tampereen Vesi on saanut muun muassa ohjeet, miten työt voidaan hoitaa niin, että hajuheinän tarvitsemat kosteusolosuhteet säilyvät.

Tampereen alueella on paljon tärkeitä luontokohteita. Tampereen Vesi on rakennuttajana sitoutunut ottamaan huomioon kaikki työmaa-alueillaan olevat luontoarvot.

Hajuheinää esiintyy Peltolampi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueella pienellä alalla. Kasvi viihtyy louhikkoisessa maastossa, jossa kosteutta on riittävästi.

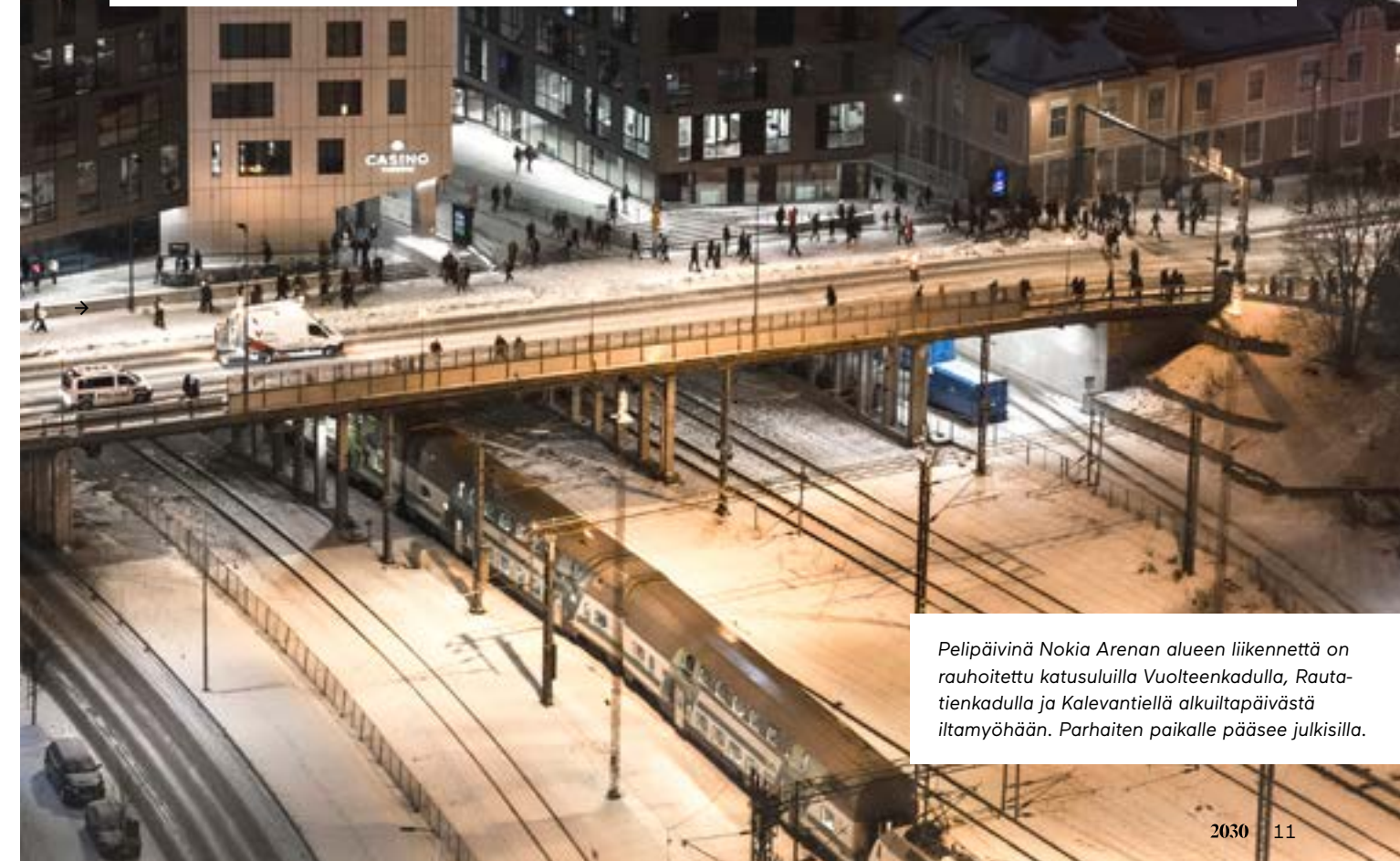
Teksti: Lea Penttilä / Kuvat: Rami Marjamäki

Areenavieras, ennakoimalla liikut sujuvasti pelipaikalle

Jääkiekon MM-kisamatkan taitat Nokia Arenalle rennosti ja edullisesti Nyssen busseilla, ratikoilla sekä Nyssealueen junilla. Autosi voit jättää vaikkapa tilavaan P-Kauppiin. Kisapaikalle pääset sieltä maksuttoman julkisen liikenteen kyyditsemänä.

Toista kertaa peräkkäin Tampereella järjestettävien jääkiekon MM-kisojen liikennejärjestelyt voisi tiivistää sanontaan kerran koeteltu, hyväksi havaittu. Tampereen kaupungin katuinsinööri **Marko Korpe-lan** ei ole nimittäin tarvinnut paljontaan muuttaa vuoden takaisia ratkaisuja areenan liepeillä parin viikon päässä siintävään kisausintaan.

– Järjestelyt onnistuivat sen verran hyvin, että lähes samoilla mennään nytkin. Tänä keväänä olemme pohtineet ratkaisuja esimerkiksi Sorinsillalla liikkumiseen. Kaikilla olisi turvallisempaa, jos Sorinsillalla saadaan sähköpotkualautojen ja pyöräilijöiden tilannenopeus matalammaksi erityisesti ennen pelien alkua ja pelien päättyessä. >

Pelipäivinä Nokia Arenan alueen liikennettä on rauhoitettu katusuluilla Vuolteenkadulla, Rautatienkadulla ja Kalevantiellä alkuiltapäivästä iltamyöhään. Parhaiten paikalle pääsee julkisilla.

– MM-kisayleisön turvallista liikkumista areenan lähistöllä taataan neljän kadun laajalla sululla pelipäivinä iltaapäivästä puolen yön tienoille saakka, Marko Korpela kertoo.

Nyssen joukkoliikennelogistikko Satu Marjeta on ilouutisia kisavieraille: Nyssen ja kaupungin yhteislipulla pääsee ilmaiseksi Areenalle kisalippuun merkattuna pelipäivänä.

Pärjää kisaliikenteessä

- **Varaa liikkumiseen vartti lisäaikaa.** Pienikin liikennehäiriö areenan lähellä hidastaa tai pysäyttää liikenteen.
- **Selvitä Nysse-reitit** ja käytössä olevat pysäkit etukäteen. Viime vuodesta poiketen joukkoliikenne liikennöi poikkeusreiteillä koko kisojen ajan.
- **Ennakoi!** Moovy-sovelluksesta löydät pysäköintipaikat helposti. Moovyn asiakkaana voit ajaa suoraan pysäköintihallin ulosajoon jonottamatta maksupisteellä.
- **Aja autosi liityntäparkkiin** ja jatkaa matkaa pelipaikalle mukavasti joukkoliikenteellä.
- **Älä autoile areenan lähistöllä** katujen sulkuajan kohtina, jos ei ole aivan pakko.

→ Lue lisää: moovy.fi/nokia-arena-saapumisohe/

- – Vaihtoehtoja taksi- ja tilausajoneuvoliikenteen hoitamiseksi liikenneturvallisemmin on yritetty parantaa, mutta areenan ympäristö asettaa lisätoiveille omat haasteensa. Muutostoiveita ei ole kuulunut poliisin tai pelastuslaitoksenkaan suunnalta.
- Edellisten kisojen aikana perinteisinä ruuhka-aikoina liikenne arenan ympäristössä vaikutti vähentyneen. Kenties osa kaupunkilaisista on huomannut, että katusulkujen aikana vaihtoehtoiset reitit sujuvoittavat työmatkaliikennettä, Korpela tuumaa.

Nysse kuskaa ilmaiseksi

Viime keväänä jääkiekon MM-kisoissa kisavieraat käyttivät julkiseen liikenteeseen noin 12,5 miljoonaa euroa. Tam-

pereen seudun joukkoliikenne Nysse ja Tampereen kaupunki tarjosivat kisalipun ostaneille ilmaisen julkisen liikenteen lippuun merkittynä pelipäivänä. Nysse kyytiää katsojia yhteislipulla myös uusintakisojen aikana.

– Noin 50 000 leimattua kisalippua vastasi hyvin odotuksiimme, varsinkin kun tapahtumalippua ajettiin silloin vasta sisään, Nyssen joukkoliikennelogistikko **Satu Marjeta** toteaa tyytyväisenä.

Yleisön lisäksi ympäristökin kiittää – samalla pienenee tapahtuman hiilijalanjälki.

– Neuvottelemme jatkuvasti yhteistyöstä muidenkin tapahtumien, kuten yksittäisten konserttien järjestäjien kanssa, Marjeta kertoo.

Koska yleisön turvallisen liikkumisen takaamiseksi

Kisatarjouksena Moovyn käyttäjät saavat 23 prosentin alennuksen pysäköintihinnasta seitsemässä keskeisessä Tampereen pysäköintihallissa. Edun voi tilata Moovyn verkkosivulta.

Vuolteenkadulla, Rautatienkadulla ja Kalevantiellä liikenteen katusulut kestävät pelipäivinä yhtäjaksoisesti alkuiltapäivästä iltamyöhään, liikennöivät tiettyjen linjojen Nysset poikkeusreiteillä koko kisojen ajan 12.–28. toukokuuta.

Nysset ajavat lisävuoroja tarpeen mukaan varsinkin paljon yleisöä vetävien Suomen iltapeliä jälkeä.

– Vuoroja ei nimetä tietyille linjoille, vaan lisävuoroja ajetaan Nyssen Valvomon ohjeiden mukaisesti. Asiakkaiden toiveesta laitoimme myös lisäpysäkin rautatieaseman läheisyyteen Aleksanterinkadulle.

Autoille löytyy pysäköintipaikkoja

Finnparkin markkinointipäällikkö **Satu Uotila** korostaa, että Tampereen keskustan täytyy olla saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla.

– Tapahtumissa palvelun on oltava yhdenvertaista. Kaikki eivät voi käyttää julkista liikennettä sijaintinsa tai omien rajoitteidensa vuoksi. Omallakaan autolla liikkuvien ei kuitenkaan tarvitse stressaantua kisaliikenteessä.

– Pysäköintikohteita on hyvin joka puolella keskustaa ympäröivällä kehällä. Kannattaa muistaa myös liityntäpysäköintimahdollisuus, tilavaan P-Kauppiin autonsa jättävä pääsee ilmaiseksi ratikalla käytännössä ovelta ovelle.

Finnparkilla on kymmenkunta pysäköintikohdetta myös muutaman minuutin kävelymatkan päässä Nokia Arenasta.

– Seuraamme ruuhka-aikoina kohteista poistumista ja tarvittaessa nostamme pysäköintitaloista ulosmenoajoina, ettei jonottamisesta koidu asiakkaillemme lisäkustannuksia.

Viime kevään MM-kisojen perusteella Uotila vakuuttaa tilan riittävän hyvin pysäköintitaloissa.

– Toivetta joukkoliikenteen hyödyntämisestä noudatettiin hyvin. Esimerkiksi P-Hämppi alkoi täyttyä toden teolla vasta, kun Suomi oli voittanut kultapelin. ■

LISÄÄ Millaiset suur tapahtumien jätejärjestelyt ovat? Lue 2030-lehti.fi

– Moovy on laatinut kaupunkiin etelästä, idästä ja lännestä ajaville arenavieraille kartan, josta löytyvät tulosuunnasta suositellut pysäköintihallit sekä kävelyajat areenalle, Satu Uotila vinkkaa.

Kestävä Tampere 2030

- Tampereen kaupunki on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030.
- Tavoitteeseen päästään yhteistyössä tytäryhtiöiden, sidosryhmien, yritysten ja asukkaiden kanssa.
- Myös Finnparkin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

→ Lue lisää: tampere.fi

Teksti ja kuva: Tiina Makkonen

Tampere tuoksuu kodilta

Sota ajoi reilu vuosi sitten **Kristina Lieskakovan** tyttärensä kanssa Ukrainan pääkaupungista Tampereen seudulle. Uudesta kotikaupunkista hänellä on pelkkää hyvää sanottavaa.

– Kun lähdimme sotaa pakoon viime vuoden keväällä, oli itsestään selvää, että tulemme Suomeen. Äitini on asunut Tampereella suomalaisen miehensä kanssa jo 15 vuotta. Olin käynyt äidin luona monta kertaa, ja Tampereen seutu oli minulle tuttu.

Tampere ja Kiova ovat hyvin erilaisia kaupunkeja. Kiova on suurkaupunki. Siellä on asukkaita yli puolet koko Suomen väkiluvusta. Ennen sotaa tekniset perusrakenteet toimivat ihan hyvin. Mieheni on kertonut, että nyt sotatalvena on jouduttu muun muassa laskemaan asuntojen peruslämpöä muutaman asteen verran. Mieheni on asunut koko sota-ajan Kiovan kodissamme ja käynyt töissä normaalisti. Kotitalomme on onneksi säästynyt pommituksilta.

Minä ja tyttäreni jaamme äidin ja isäpuoleni kanssa heidän kerrostalokaksionsa Tampereen ja Kangasalan rajalla. Tilaa on vähän, mutta ehkä myöhemmin saamme oman kodin, jossa tyttärellä on oma huone. Hän kertoo kaipaavansa leikkutilaa, mutta myös kissaa ja isäänsä, jota hän ei ole nähnyt yli vuoteen. Olemme joutuneet sopeutumaan jatkuvaan ikävään. Vaikka rauha tulisi pian, menee aikaa, ennen kuin kaikki toimii taas Ukrainassa normaalisti.

Työtä tarpeeseen

Rakkain paikkani Tampereella on tällä hetkellä Ukraina-talo, joka sijaitsee lähellä Tampereen rautatieasemaa. Tunnen että siellä on minun tämänhetkinen perheeni. Siellä minua tarvitaan, ja

voin auttaa monella tavalla. Päivät talolla ovat kiireisiä. Opetan lapsille englantia ja aikuisille suomea, mutta teen paljon kaikenlaista muutakin.

Ukrainalaisilla lapsilla elämä Tampereen seudulla on hyvää ja turvallista. On hienoa, että he oppivat täällä myös ekologista kulttuuria. Pieni tyttärenikin osaa jo lajitella jätteet. Kiovyssä jätteiden lajittelun eteen pitää nähdä paljon vaivaa. Jos haluaa esimerkiksi eritellä muovijätteet, ne pitää viedä yhteisiin keräyspisteisiin pitkien matkojen päähän. Taloilla ei ole omia keräysasioita.

Täällä Tampereella liikenteessä käyttäytyään kauniisti ja nätisti. Tykkään parkkihalleista. Jos Kiovyssä menen keskustaan ostoksille, on iso ongelma löytää autolle parkkipaikkaa. Täällä niitä riittää kaikille.

Minun näkökulmastani Tampereella kaikki toimii tosi hyvin. En ole huomannut minkäänlaisia ongelmia. Olen iloinen, että meillä on nyt koti täällä. ■

Kristina Lieskakovan arjen punainen viiva

Kristina Lieskakova

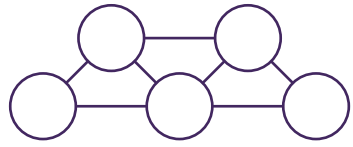
- **Ammatti:** englannin ja ukrainan kielten opettaja
- **Asuu:** Kangasalan ja Tampereen rajalla tyttärensä, äitinsä ja isäpuolensa kanssa. Mies asuu edelleen perheen kodissa Kiovyssä
- **Ajankohtaista:** Saapui Ukrainasta Suomeen 12.3.2022. Toimii aktiivisesti vapaaehtoisena Tampereen Ukraina-talossa

KOLME ASIAA, JOITA ARVOSTAN:

1 Kun tulin Tampereelle ensimmäisen kerran, muistan vieläkin, että kuljimme bussilla numero 16. Bussiyhteydet toimivat hyvin ja kuskit ovat ystävällisiä. Liikun yhä mieluiten bussilla.

2 Ukrainassa emme juo kraanavettä. Täällä se on puhdasta ja hyvänmakuista. Arki on helpompaa näin.

3 Kun menen pakkasella ulos kodistani, haistan raikkaan ilman ja tuoreen leivän, joka tulee läheisestä Linkosuo-leipomosta. Se on minun Tampereeni tuoksu.

”Nopeasta avunannosta jää hyvä fiilis”

Teksti: Lea Penttilä / **Kuva:** Sami Helenius

Vesivahinkokaan ei tule kello kaulassa. Jostain kumman syystä hetken harmit, esimerkiksi liitosten peittäminen sekä vesijohtojen ja -mittarien jäätyminen tuntuvat ajoittuvan usein juuri juhlapyhien tai viikonloppujen harmeiksi.

– Kun asiakkaalla on hätä ja murhe suurimmillaan, korostuu nopea avunanto. Onhan se itsellekin antoisaa, jos hyvällä palvelulla saa piristettyä mieltä vahingosta huolimatta, kuvailee päivystyskorjausten tunnelmia Tampereen Veden työnjohtoharjoittelija **Riku Pulli**.

Tampereen Vedellä on sekä puhdasvesi- että viemäriverkoston puolella kahden vesihuoltoasentajan ympäri- vuorokautinen päivystys.

– Apu rientää akuutteihin hätiin keskimäärin puolessa tunnissa.

Infrauransa alle 15-vuotiaana aloittanut Pulli järjestee perustyöpäivänään vuotokorjauksia, tekee tonttijohtojen tarjouslaskelmia sekä asettelee välillä askeliaan Hervannan kallioisessa maastossa.

– Teemme vesijohtoverkoston vuotovesien paikallistamisessa auttavaa aluemitänsjärjestelmää. Kesällä valmistuvan järjestelmän avulla saamme nopeasti selville, millä alueella vettä kuluu normaalia enemmän. Vuotomäärät jäävät näin pieniksi, ja niiden ennakointi säästää myös kaupungin kustannuksia.

Muut Tampereen infratoimijat

– Erilaisissa saneeraus-, uudisrakennus- ja kunnossapitotöissä teen yhteistyötä muiden infratoimijoiden kanssa.

Tampereen Veden oma väki

– Rento ilmapiiri oman väen kesken on hienoa! Harva se päivä tulee eteen uusia haasteita – niitä on mukava pähkällä hyvän- tahtoisesti kuitailevan työporukan kanssa.

Isännöitsijät ja kiinteistöjen omistajat

– Yhteydenotot voivat liittyä esimerkiksi tonttijohtojen uusimisiin saneerauksissa sekä vuoto- ja vahinkotilanteisiin. Teen asiak- kaille myös tonttijohtojen uusimistarjouksia.

Urakoitsijat

– Useimmiten heidän yhteydenotonsa liittyy konsultointiin, vesimittareihin sekä vesi- tai viemäriiltoihin. Vastaavasti tilaan välillä ulko- puoliselta urakoitsijal- ta palveluja.

Opiskelu

– Viimeistelen työni ohessa viittä vaille valmiita infrapuolen rakennus- mestarin opintojani.

Vapaa-aika ja ystävät

– Talon remontoimisessa ja kavereiden kanssa ajanvie- tossa ympärillä pyörivät 8-vuotias ja viisikuukau- tinen koira.

Hetken hankaluus ehkäisee suuria katastrofeja

Kuva: Ain Nikus

Käsi ylös, kuka tykkää elää remontin keskellä? Hiljaista on. Taloyhtiössämme tehtiin hiljattain mittava lämmitys- ja vii- lennysjärjestelmän remontti. Kiroisin joka kerta, kun porausää- net herättivät päivänulla olleen vauvan tai minun oli vaikeaa kulkea vaunuilla pihalla olleiden kuorma-autojen välistä.

Kaikista saneerauksista kammoksutuin lienee putkiremontti. Olen itsekkin jakanut tarinoita pölystä, melusta ja suihkut- tuudesta kuin sotamuistoja. Poikkeusjärjestelyiden keskellä eläminen päivästä toiseen on tuskallista.

Järjestetäänpä toinen gallup. Käsi ylös, kuka tyk- kää elää vesivahingon kes- kellä? Entä kuka pärjää ilman puhdasta vettä tai toi- mivaa vessaa? Hiljaista on.

Remontteja ei tehdä kiu- san vuoksi. Tampereen kau- punki saneeraa vesi- ja viemäriverkostoaan sään- nöllisesti, jotta sekä pienil- tä vahingoilta että suuril- ta katastrofeilta vältytään.

Tampere on tässäkin edelläkävijä, sillä saneeraustarpeemme on huomattavasti vähäisempi kuin muualla Suomessa.

Tampere voi olla ylpeä myös siitä, että ympäristö huomioidaan saneeraustöissä. Nykyihmisen silmin tuntuu järjet- tömältä, että jätteitä kipattiin vesistöihin rutiinomaisesti vain muutama vuosikymmen sitten. Myös meidän jälkeläisemme tulevat ihmettelemään, eikö luontoa aikoinaan mietitty tuossa ja tuossa asiassa.

Se, että vesi- ja viemäriverkostosta ja ympäristöstä pide- tään huolta, on meille siis ylpeydenaihe. Vallitsevassa maail- mantilanteessa on myös äärettömän tärkeää, että vesi- ja vie- märiverkoston kaltainen infrastruktuuri toimii.

Tämän ajattelemisen ei vähennä saneerausten aiheuttamaa melua ja pölyä, mutta harmitus asettuu oikeisiin mittasuhteisiin. Meidänkin remonttimme loppui aikanaan. Kun napsautin viilennyslaitteen päälle hellepäivänä, ärtymykseni haihtui.

Kyllä kannatti.

Janica Brander on tamperelainen toimittaja, kirjailija blogaaja, ruokavaikuttaja ja ihminen.

Myös meidän jälkeläisemme tulevat ihmettelemään, eikö luontoa aikoinaan mietitty tuossa ja tuossa asiassa.

Teksti: Mari Laaninen
Kuvat: Laura Vesa

Suuri asukaskysely:

Vehreä metropoli saa viihtymään

Tampereen kaupunkiseudussa viehättää erityisesti yhdistelmä luonnonläheisyyttä ja hyviä palveluita.

Tampereen kaupunkiseudulla ihmiset ovat pääosin erittäin tyytyväisiä asuinympäristönsä viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja palveluihin. Vain harva suunnittelee muutamista muualle. Näin voi tiivistää vuodenvaihteessa verkossa toteutetun suuren asukaskyselyn keskeiset tulokset.

– Tämä on todella tärkeä viesti. Kaupunkiseudun visioksi on valittu olla vihreä metropoli. Saimme vahvistuksen, että linja on täysin oikea, kehittämisspäällikkö **Antti Lippo** sanoo.

Yli 5 000 vastaajan joukko antoi erityisen hyvän arvosanan seudun eri asuinalueiden virkistys- ja ulkoilumahdollisuuksille.

– Sinivihreä ympäristö on seutumme ehdoton valtti, jota on syytä edelleen vahvistaa, Antti Lippo toteaa.

Hänen mukaansa kyselyn eräs positiivinen yllätys oli, että kasvava seutu koetaan turvalliseksi. Jopa 91 prosenttia vastaajista arvioi asuinalueensa turvallisuuden erittäin tai melko hyväksi.

– Tämä on positiivinen signaali viimeaikaisen uutisoinnin keskellä ja turvallisuuden arvostuksen lisääntyessä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden runsas tarjonta sai kiitosta. Myös joukkoliikenne koetaan vastausten perusteella varsin toimivaksi.

– Meillä on aidon metropolin palvelut, mutta arki on silti kiireetöntä ja rentoa, Antti Lippo kiteyttää.

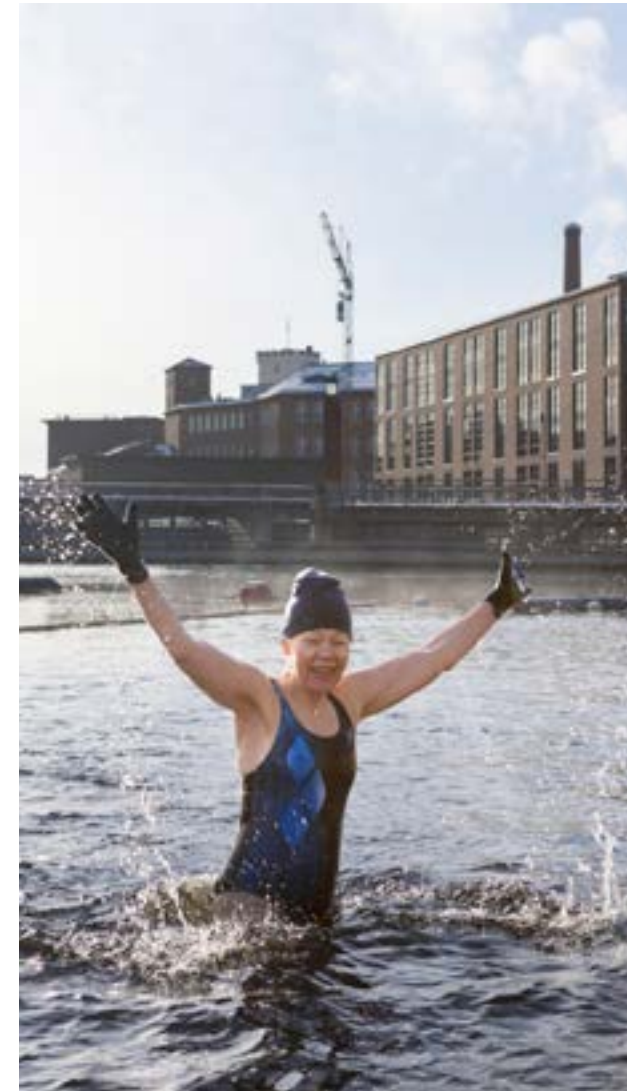
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kehittämisspäällikkö Antti Lippo on tyytyväinen siihen, että seudun valitsema strategia vihreämmästä metropolista puhuttelee myös asukkaita.

Yhteisöllisyys arvossaan

Antti Lipon mukaan kyselyn eräs tulos on, että kaupunkiseudulta löytyy asumisvaihtoehtoja jokaiseen makuun. Omansa löytävät yhtä lailla urbaania sykkettä kuin rauhallista maalaismiljöötä arvostavat. Tämä selittänee osaltaan vähäisiä muuttohaluja muualle Suomeen.

Selkeää muutosta edellisen, kaksi vuotta sitten toteutetun kyselyn tuloksiin verrattuna on havaittavissa muun muassa yhteisöllisyyden arvostamisessa.

– Yhä useampi arvostaa esimerkiksi yhteisöllisyyttä

Saila Kalliomäki pulahti raikkaaseen veteen Mäntinrannan avantouintipaikalla maaliskuuisena aamuna. Tampereen seudulla panostetaan myös tulevaisuudessa lähiluonto- ja virkistyspaikoihin. "Urheiltava luonto" on termi, jolla Antti Lippo puhuu asiasta.

– Meillä on aidon metropolin palvelut, mutta arki on silti kiireetöntä ja rentoa.

Antti Lippo

Suuri asukaskysely oli verkossa auki noin kuukauden ajan.

Kaksi vuotta sitten vastaajia oli vajaat 1 800 ja nyt reilut

5 000.

Vastaajista hieman yli puolet antaa asuinalueelleen arvosanan

9 tai 10.

Vastaajista noin

70 %

oli seudun joukkoliikenteeseen erittäin tai melko tyytyväisiä.

Vastaajien talouksista

12%:lla

on sähköpyörä.

LISÄÄ Katso lisää suurkyselyn tuloksista 2030-lehti.fi

naapureiden kesken ja on kiinnostunut erilaisista yhteiskäyttötiloista.

Vastaajia pyydettiin myös valitsemaan mielestään tärkeimpiä seudullisia kehittämiskohteita. Vastauksissa toivottiin lisää mahdollisuuksia päästä virkistäytymään luontoon ja seudun runsaiden vesistöjen äärelle. Turvallisuudesta tulee huolehtia vastaajien mielestä myös jatkossa.

Lähijunaliikenteen lisääminen sai vahvaa kannatusta

kaikenikäisiltä. Erityisesti alle 40-vuotiaat vastaajat kokivat ilmastotyön ja kestävä kehityksen tärkeiksi teemoiksi.

Antti Lipon mukaan kyselyn antia hyödynnetään varmasti monin tavoin.

– Jo edellinen kysely vaikutti sinivihreän teeman painottamiseen kaupunkiseudun strategiassa. Lisäksi liikennemeluhaaste nousi kaksi vuotta sitten esiin, ja seudulla valmistellaan aiheesta yhteisiä linjauksia. Suuri kiitos siis jälleen kaikille osallistuneille. ■

It's a match! Löydä biokimppakaveri karttapalvelun avulla

Biojätteen lajittelu lisääntyy tänä vuonna hurjasti, kun velvoite sen keräyksestä alkaa 1.9.2023 Tampereen seudun keskustaajamissa. Kaikkien ei tarvitse tilata omaa bioastiaa, vaan pöntön voi jakaa yhdessä naapureiden kanssa ja jakaa kulut osallistujien kesken. Jos haluaisit perustaa biokimppan tai liittyä sellaiseen, kokeile kimppakarttaa.

→ Tutustu kimppakarttaan QR-koodista
→ Lue lisää biomuutoksesta: pjhoy.fi/kotipiha/

Biojätteestä biokaasuksi Koukkujärven tankkaus- asema avautui testikäyttöön

Pirkanmaan Jätehuollon BIG-biokaasun tankkausasema avattiin 15. helmikuuta testikäyttöön henkilöautoille. Testikäyttö tarkoittaa sitä, että biokaasua on saatavilla rajoitetusti ja

tiedossa voi olla käyttökatkoksia. Jaeltava kaasu täyttää liikennepolttoaineelle asetetut vaatimukset.

BIG-biokaasu tuotetaan viereisessä Biomylly-biolaitoksessa biojätteistä. Biokaasu on paikallista, uusiutuvaa ja vähäpäästöistä energiaa. Sen käyttö vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä jopa 90%. Tarkista aukioloajat ja hinnat: big.fi

Testikäyttöaika
arkisin klo 8-15
Nokian Koukkujärvi, Testiradantie 10

Tampereen Vesi jatkaa osakeyhtiönä

Tampereen Vesi liikelaitos muuttuu vuoden 2024 alusta kaupungin omistamaksi yhtiöksi. Uusi osakeyhtiömuotoinen vesihuoltolaitos on osa Tampereen kaupunkikonsernia, johon kuuluvat myös muun muassa Tampereen Sähkölaitos Oy, Tampereen Tilapalvelut Oy ja Tampereen Infra Oy. Yhtiöjärjestyksen mukaan Tampereen Vesi Oy:n omistajina voivat olla vain kunnat tai kuntien omistamat yhtiöt. Investoinneista yhtiö vastaa itse.

Kaukolämpöä kotimaisella bioöljyllä – kokeilu yllätti positiivisesti

Tampereen Sähkölaitos kokeili kaukolämmön tuottamista kotimaisella bioöljyllä Pirkkalan Ollikan uudessa lämpölaitoksessa talvipakkasilla. Uusiutuvalla, elintarviketeistä tuotetulla bioöljyllä korvattiin fossiilista maakaasua.

Pääosa Pirkkalan kaukolämmöstä toimitetaan kuitenkin Sähkölaitoksen Tampereella sijaitsevista yksiköistä, joissa käytetään ensisijaisesti kotimaisia uusiutuvia polttoaineita.

– Kokemuksemme olivat oikein hyvät. Raaka-aine vastasi erittäin hyvin tarpeeseen ja asiakkaat saivat lämpönsä kuten piti, kertoo tuotantopäällikkö **Jari Pinomäki**.

Ollikan lämpökeskus valmistui vuonna 2022 ja sen pääpolttoaine on maakaasu ja varapolttoaine öljy. Vuoden 2022 poikkeuksellinen energiakriisi vaikutti maakaasun saatavuuteen niin voimakkaasti, että Sähkölaitos näki mahdollisuuden pilotoida ja tutkia samalla nousevaa, uusiutuvaa lämmönlähdettä.

– Lämpökeskuksen laitekanta on viimeisimmän tekniikan mukaista. Sen avulla eri polttoaineita voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla tilanteen mukaan.

– Bioöljyn käyttämistä lämmöntuotantoon voidaan tulevaisuudessa suunnitella muidenkin laitosten osalta, mikäli hintakilpailukyky paranee vaihtoehtoihin polttoaineisiin verrattuna, Pinomäki sanoo.

5 VINKKIÄ

Seuraa näitä Sähkiksestä:

- Tuntikohtaista kulutusta kulutushuippujen bongaukseksi.
- Päivittäistä peruskulutusta – säästä huonelämpötilaa laskemalla.
- Ilmatieteenlaitoksen ulkolämpötilaa – hahmota lämpötilan vaikutus loppulaskuun.
- Kulutusseurantaa – hyödyttää niin kuluttajia kuin taloyhtiön hallitusta.
- Vuosikulutusta – vertaile viime vuoden kulutusta nykyiseen.

Eveliina Airaksinen toivoo kehitteillä olevasta Sähkis-palvelusta asiakkailta kehitysehdotuksia Sähkiksen nettisivujen kautta.

Energiakriisi teki Sähkis-palvelusta hitin

Energiakriisin takia Sähkis-palvelun käyttäjämäärät monikertaistuivat vuodessa.

– Käyttäjämäärien kasvuun vaikutti selkeästi ensinnäkin sähkön hinnan nousu ja toiseksi uhkakuva sähköpuhlasta. Hinnat ovat pysytelleet niin pitkään alle 10 sentissä, ettei energianseurannalle ole ollut suurta tarvetta, kertoo palvelupäällikkö **Eveliina Airaksinen** Tampereen Sähkölaitokselta.

Tampereen Sähkölaitoksen Sähkis-palvelun avulla sekä kuluttajat että yritykset ja yhteisöt, kuten taloyhtiöiden edustajat, voivat seurata helposti energiankulutustaan, laskujaan ja muuttaa niiden eräpäivää veloituksesta, sekä tarkistaa voimassa olevan myyntisopimuksensa.

Sähkis toimii sähkön, kaukolämmön, jäähdytyksen ja kaasun asiakkaille. Kaukolämmön ja -jäähdytyksen asiakkaille Sähkis ilmoittaa sähköpostitse myös mahdollisista mutta harvinaisista toimituksen keskeytyksistä.

LISÄÄ → Tutustu Sähkikseen: 2030-lehti.fi

HUOM! Sähkis-palveluita on kaksi: Sähkölaitoksen sekä Sähköverkon Sähkis-palvelu, jälkimmäisestä on mahdollista seurata sähkön siirtoon liittyviä asioita.

Nuorten ääni mukaan kaupunkiseudun kehitykseen

Tampereen kaupunkiseutu aloittaa tänä vuonna yhteistyön nuorisovaltuustojen kanssa. Uusi yhteistyöryhmä kootaan seudun jokaisen kunnan nuorisovaltuutetuista. Aloite yhteistyöhön tuli nuorisovaltuustojen puheenjohtajilta.

Nuoret pääsevät mukaan seudun päättäjiä kokoon tapahtumiin. Lisäksi heille järjestetään omia tilaisuuksia, joissa he voivat kertoa näkökulmansa seudun kehittämistä.

– Tampereen kaupunkiseutu on edelläkävijä nuorten seudullisen osallisuuden edistämiseksi, Tampereen nuorisovaltuuston puheenjohtaja **Arttu Vuori** arvioi.

Rakennesuunnitelman tavoitteet määritelty

Seutuhallitus on hyväksynyt Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman tavoitteet. Kaikkien tavoitteiden lähtökohdaksi ovat ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyysperiaatteet ja ne kytkeytyvät Vihreä metropolimme -seutustrategiaan.

LISÄÄ → Ota selvää tavoitteista: 2030-lehti.fi

Moovy on 2023 jääkiekon MM-kisojen virallinen yhteistyökumppani

Virittäydy kisatunnelmaan moovylaisten kanssa kisojen Fan Zonella Nokia Arenan kyljessä!

Moovyn hittituotteet MM-tatskat ja -karkit taas tarjolla Fan Zonella koko kisojen ajan. Tule hakemaan oman suosikkijoukkueesi tatuointi viime vuoden malliin.

P-Hämpin laajennuksen eteneminen lähenee

Maanalaisen parkkihallin P-Hämpin laajennuksen tekninen suunnittelu etenee aikataulun mukaisesti, mutta rakentamaan päästään vasta, kun asemakeskuksen maanpäällinen asemakaava on valmistunut.

– Vaikka alueen maanpäällinen ja maanalainen osa ovat erillisiä, rahoitusrakenteen takia ne ovat kytköksissä toisiinsa. Asemakeskuksen alueen rakentamisella rahoitetaan P-Hämpin laajennuksen rakentaminen, Finnparkin toimitusjohtaja **Antti Marttila** sanoo. Rakentaminen voisi alkaa kahden vuoden kuluessa, hän arvioi.

Marttilan mukaan laajentuva P-Hämppi on keskeinen osa Tampereen Viiden tähden keskustaa.

– Kun maanalainen verkosto rakentuu, se mahdollistaa keskustassa asiointiin niin, ettei autolla tarvitse tulla katuverkkoon ollenkaan.

Kun rakentamaan päästään, se ei näy katukuvassa juuri ollenkaan. Louhiminen tehdään maan alla ja kivaines ajetaan pois öisin, Marttila sanoo. P-Hämpin asiakkaille rakentaminen näkyy

- Viiden tähden keskusta -kehitys-ohjelma koordinoi Tampereen keskustan uudistamista.
- P-Hämpin kaksiosainen laajennus tuo 1 000 parkkipaikkaa lisää Tampereen keskustan alle.

tilapäisinä häiriöinä: parkkihallia on pidettävä väliaikaisesti kiinni louhinnan takia. Laajentuva P-Hämppi palvelee eritoten Nokia-areenan asiakkaita sekä rakentuvan asemakeskuksen ja itäisen keskustan käyttäjiä.

Tuhansien jäteastioiden koordinaattori

Logistiikkakoordinaattori **Piia Kuusinen** on työskennellyt 12 vuotta Pirkanmaan Jätehuollossa. Viime vuoden kaltaista kovaa urakkaa hän ei muista tehneensä. Uudet jätehuoltomääräykset kasvattivat päivittäistytön määrää. Viime vuonna tuhannet jätteastioiden kulkeutuivat Piian koordinoimina ihmisten pihoihin.

Teksti: Saara Ignatius / **Kuva:** Laura Vesa

Mitä logistiikkakoordinaattorin työpäivään kuuluu?

Eniten työaikaa minulla kuluu jätetiestä hallintaan ja poistotekstiilityöhön. Vastaan meidän keräysvälineiden hankinnoista, kuten jätteastioiden, sekä puristimien, vaihtolavojen ja pintasäiliöiden koordinoimisesta.

Yleisesti ottaen teemme uusia astiahankintoja jatkuvasti. Nyt, kun jätehuoltomääräykset ovat kiristyneet ja keräysalueet laajentuneet, on ollut hektistä. Muovi- ja kartonkipakkausten keräysastiat piti tilata kaikille vähintään viiden asunnon kiinteistöille aprilipäivään mennessä. Biojätteen keräysvelvoite laajenee koskemaan kaikkia asuinkiinteistöjä, myös vapaa-ajan asuntoja, yli 10 000 asukkaan keskustajamassa 1. syyskuuta 2023. Olemme tehneet kovan työn tilausten kanssa, kuten ovat myös tehneet kuljettajat ja astioiden toimittajat.

Missä tilanteissa toimitatte astioita?

Jätteiden keräysastiat kuuluvat meillä tyhjennyshintaan. Kun kiinteistön omistaja tai taloyhtiön edustaja liittyy asiakkaaksemme, toimitamme heille tarvittavat jätteastioiden.

Tämä on hyvin kätevää. Toisinaan astioita rikoontuu, ja saammekin näissä tapauksissa ilmoituksen usein kuljettajilta. Meidän ei tarvitse erikseen

tiedottaa rikkinäisen astian vaihtotarpeesta, vaan käymme vain vaihtamassa astian.

Näin pystymme varmistamaan sen, että astiat ovat työturvallisia. Jätehuoltomääräysten mukaan jätteastioiden on oltava nykyisin pyörällisiä. Vielä 10 vuotta sitten ei läheskään kaikissa jätteastioissa ollut pyöriä. Voi vain kuvitella, millaista on ollut siirtää 60 kiloa painavaa astiaa.

Tämä on melkoista astiarallia. Millaista määrästä puhutaan?

Tilaamme uusia astioita ulkomailta ja ne saapuvat varastoillemme merikonteissa. Juuri nyt on kova menekki. Viime vuoden aikana, vuonna 2022 toimitimme asiakkaillemme yhteensä yli 6 000 erilaista jätteen keräysastiaa.

Miten optimoitte kuljetuksia ja noutoja?

Jätteastioiden vajaatyyttö on asia, jota tarkkailemme tälläkin hetkellä. Toivomme asiakkailta yhteistyötä, ettei jätteautojen tarvitsisi turhaan käydä tyhjentämässä tyhjiä astioita. Uusien asiakastilausten yhteydessä pyrimme haastattelemaan asiakkaat ja selvittämään tarpeet, jotta voimme tarvittaessa opastaa asiakasta oikean tyhjennysvälin arvioinnissa. Jätteastioiden tyhjennysväliä voi muuttaa verkkopalvelussamme.

Kun jätteastioiden on saatu kiinteistöille, alkaa asukkaiden tärkeä työ: jätteiden lajittelu. Sen avulla saadaan materiaalit kiertoon: biojätteet biokaasuksi ja lannoitteiksi ja pakkausjätteet uusiksi pakkauksiksi. Loppujäte eli sekajäte hyödynnetään energiana Tammervoimassa.

Mitä teet, jos et ole tekemisissä jätteiden kanssa?

Kolmea en vaihda: mökki, sauna ja Tapparannan pelit.

LISÄÄ Lue, mikä oli Piian mieleenpainuvuin jätekokemus: 2030-lehti.fi

Anna palautetta lehdestä ja voita palkintoja!

Mikä oli lehden mielenkiintoisin juttu? Mistä aiheesta haluaisit lukea tulevissa numeroissa? Anna palautetta 2030-lehdestä 1.6. mennessä ja olet mukana arvonnassa. Voittajien kesken arvotaan palkintoja! Palaute on

tärkeää, jotta voimme kehittää lehteä yhä paremmaksi. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

→ Kerro palautteesi ja osallistu arvontaan osoitteessa: 2030-lehti.fi/ota-yhteytta/

NAISTENLAHTI 3

**-BIOVOIMALAITOKSELLAMME
VÄHENNÄMME 20 % KOKO
TAMPEREEN HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖISTÄ.**

**SINÄ OLET
OSA TÄTÄ TARINAA**

**KAUKOLÄMMÖLLÄ ON
VALTAVA MERKITYS TAMPEREELLA**

Se lämmittää meille rakkaat paikat, kaupunkimme maamerkit ja arkemme tuki-
pilarit. Se on läsnä sekä ihan tavallisena maanantaina että elämämme ikimuistoi-
simmissa hetkissä. Koska vaikutus on suuri, vastuusta ei voi tinkiä. Nyt tampere-
lainen kaukolämpö on entistäkin puhtaampaa.